

**Вивчення, узагальнення,
впровадження перспективного
педагогічного досвіду**

Передовий педагогічний досвід - це

оптимально - організована діяльність, що дає максимально можливі навчально-виховні результати при раціональній витраті часу і зусиль педагогів та учнів

(Бабанський Ю.К. „Передовой педагогический опыт и педагогическая наука”)

Передовий педагогічний досвід – це

**ідеалізація реального педагогічного процесу:
абстрагування від випадкових, неістотних
елементів і конкретних умов педагогічної
діяльності й виділення суттєвого в ньому –
провідної педагогічної ідеї чи методичної
системи, що зумовлює високу ефективність
навчально-виховної діяльності**

(Ничкало Н.Г. „Професійна освіта” словник)

Передовий педагогічний досвід – це

результат творчого пошуку, що веде до виявлення нових педагогічних фактів, явищ, ідей, нових педагогічних цінностей з метою підвищення ефективності навчання та виховання

(Розенберг А.Я., професор кафедри педагогіки та психології педуніверситету ім. В.Винниченка)

Актуальний педагогічний досвід – це

досвід, в якому педагог відчуває професійну потребу, тому що він направлений на надання адресної допомоги конкретному педагогу у певний період своєї діяльності

Види перспективного педагогічного досвіду

- **Репродуктивний (зразковий, масовий)**
(взірець для тих педагогів, які достатньою мірою не володіють педагогічною майстерністю)
- **Раціоналізаторський**
(творче, оригінальне використання відомих форм і методів із внесенням елементів новизни)
- **Новаторський (реформаторський або інноваційний)**
(на рівні наукового відкриття, передбачає суттєві зміни у навчальному процесі)

Технологізація перспективного досвіду

- Виявлення досвіду
- Вивчення досвіду
- Узагальнення досвіду, створення нормативного тексту
- Впровадження та розповсюдження перспективного досвіду

Шляхи виявлення перспективного педагогічного досвіду

- Результати роботи педагога вирізняються на фоні результатів, які досягли його колеги
- Інформація про цікаві знахідки
- Пошук досвіду під реальні проблеми в педагогічному колективі
- Результати діагностичного анкетування

Критерії виявлення перспективного педагогічного досвіду

- **Актуальність, оригінальність, наявність елементів новизни**
- **Результативність, стабільність та стійкість професійних показників діяльності педагога**
- **Наукова обґрунтованість**
- **Можливість використання досвіду іншими педагогами**

Методика вивчення досвіду

- Виявлення причин появи досвіду
- Аналіз суперечностей, що привели до появи досвіду (співвідношення з потребами практики)
- Виявлення ідеї досвіду
- Аналіз технологічного забезпечення реалізації ідеї досвіду
- Аналіз умов, що забезпечують найбільшу ефективність даного досвіду

(Результат – кваліфікаційний тест)

Рівні узагальнення досвіду

- Опис (довідка, звіт, доповідь, стаття...)
- Осмислення й класифікація вивчення педагогічних явищ і фактів, порівняння з еталоном
- Теоретичний аналіз, характеристика сутності та значення досвіду, підготовки його до використання

(Результат – нормативний тест)

План написання нормативного тесту

- Назва досвіду
- Анотація
- Умови виникнення та формування досвіду
- Для кого призначений даний досвід
- У чому новизна досвіду
- Як побудований досвід із технологічної точки зору
- Позиція педагога, його ціннісні орієнтації та принципи діяльності

План написання нормативного тесту (продовження)

- Аналіз суперечностей, які розв'язуються даним досвідом
- Ідея досвіду
- Який ступінь готовності практики відносно ідеї досвіду
- Реалізація ідеї (описання педагогічної технології)
- Ефективність використання даного досвіду
- Проблеми, який даний досвід ставить перед педагогом
- Рекомендації щодо використання педагогічного досвіду в діяльності інших педагогів

Етапи впровадження перспективного педагогічного досвіду

I етап (ознайомлення)

- визначення, обґрунтування, популяризація проблеми впровадження
- інформування педагогів про сучасні досягнення науки та носіїв перспективного досвіду
- аналіз ставлення колективу до нового досвіду

Етапи впровадження перспективного педагогічного досвіду

II етап (апробація)

- Апробація з окремими педагогами, які позитивно ставляться до нового досвіду
- Створення творчої групи педагогів (експериментального майданчика) з метою конструювання способів впровадження перспективного педагогічного досвіду або науково-методичної проблеми
- Паралельна робота за традиційною схемою та новою тощо

Етапи впровадження перспективного педагогічного досвіду

III етап

- Впровадження перспективного педагогічного досвіду через систему методичної роботи, використовуючи традиційні та нетрадиційні форми роботи

Форми поширення перспективного педагогічного досвіду

- Усна пропаганда
- Письмова пропаганда
- Показ досвіду в дійсності
- Наочна пропаганда

Усна пропаганда

Виступи на :

- Педагогічних радах
- Педагогічних читаннях
- Науково-практичних конференціях
- Творчих проблемно-тематичних семінарах
- Методичних комісіях та обласних секціях
- Інших методичних заходах

Письмова пропаганда

- Статті в пресі, в педагогічній і методичній періодиці
- Занесення досвіду до каталогів
- Видання методичних рекомендацій, навчально-методичних посібників, брошур

Показ досвіду в дійсності

- Відвідування відкритих уроків, заходів
- Відвідування майстер-класів, тренінгів, практичних занять, лекцій
- Ознайомлення з методичними розробками
- Ознайомлення з творчою лабораторією
- Перегляд різного роду навчальної документації

Наочна пропаганда

- Постійно діючі і пересувні виставки
- Методичні куточки
- Демонстрація методичного забезпечення
- Навчально-методична документація та роботи учнів
- Портфоліо викладача
- Випуск бюлетенів, газет, буклетів
- Створення педагогічних портретів тощо

Наслідки впровадження перспективного педагогічного досвіду

- Впровадження та наступне постійне використання нового педагогічного досвіду
- Повна відмова від нового педагогічного досвіду
- Впровадження нового педагогічного досвіду, але через деякий час відмова від його використання
- Відмова від нового педагогічного досвіду і його впровадження лише через деякий час

Рекомендації до плану МК

Спланувати

- тематику вивчення, впровадження актуального досвіду роботи педагогічних працівників навчального закладу, ПТНЗ та шкіл області, України.

Рекомендації до плану МК

Організувати

- роботу динамічної групи, майстер-класу з проблем вивчення, апробування, узагальнення, впровадження перспективного педагогічного досвіду

Рекомендації до плану МК

Забезпечити

- Підготовку та участь членів МК у науково-практичних семінарах, конференціях, зустрічах, педагогічних читаннях

Рекомендації до плану МК

Підготувати

- презентацію творчих лабораторій, портретів, портфоліо педагогічних працівників, досвід яких вивчався

Рекомендації до плану МК

Розробити

- систему творчих завдань, методичних питань, даних викладачам для апробації,
- рекомендації для їх впровадження

Рекомендації до плану МК

Спланувати

- взаємовідвідування уроків;
- проведення днів відкритих дверей, методичних днів, семінарів-практикумів тощо